

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 7 december 2018
i mål nr 4517-17, se bilaga A

SAKEN

Nedsättning av dagersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer
Migrationsverkets beslut.

Migrationsverket anför i huvudsak följande. ansökte om asyl i Sverige första gången år 2015. I nära anslutning till asylansökan uppmanades han att i största möjliga mån försöka få fram handlingar som kan klarlägga hans identitet. En ny asylansökan registrerades i juni 2017. Ansökningssamtal hölls den 29 juni 2017. Migrationsverket försökte då klargöra identitet genom personliga frågor och kunskapsfrågor. Samma dag fick han ett s.k. ID-uppdrag att senast den 28 juli 2017 ge in en tazkira eller annan handling som kan styrka identiteten. Han har inte inom angiven tid gett in någon identitetshandling och har inte heller tagit kontakt med verket för att förklara varför han inte lämnat in någon handling. Mot bakgrund av landinformationen (Lifos temarapport ”Afghanistan – Medborgarskap, folkbokföring och identitetshandlingar”, 2018-01-24) finns det starka skäl att tro att har eller i vart fall har möjlighet att skaffa fram en tazkira eller någon annan skriftlig handling, såsom ett födelsebevis. I sitt överklagande hänvisade han till att han varit i kontakt med sitt hemlands ambassad. Det finns dock ingen dokumentation som visar detta eller någon närmare förklaring till varför ambassaden inte kunnat hjälpa honom. Verket har inte ifrågasatt att kommer från det land han uppgett. En språkanalys skulle därför inte fylla någon funktion.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om det finns grund för att sätta ned dagersättning. Avgörande för bedömningen är om han har försvårat utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet (jfr 10 § lagen [1994:137] om mottagande av asylsökande m.fl.).

Som förvaltningsrätten konstaterat framgår det av utredningen att såväl muntligen som skriftligen fick i uppdrag att lämna in en tazkira eller annan skriftlig handling för att styrka sin identitet. Han fick även information om att Migrationsverket kunde komma att sätta ned hans dagersättning om han inte lämnade in handlingarna inom angiven tid och inte heller kunde ge en tillräcklig förklaring till varför de inte lämnats in.

Det är ostridigt att inte lämnade in någon identitetshandling inom angiven tid. Migrationsverket har också anfört att han inte heller kontaktade verket med någon förklaring till varför.

I förvaltningsrätten uppgav att han kontaktat sitt hemlands ambassad som svarat att den inte kunde hjälpa honom. Det finns inget underlag som stöder att en sådan kontakt tagits.

Av förarbetena (se prop. 2003/04:50 s. 40 ff.) framgår att syftet med bestämmelsen om nedsättning av dagersättning är att verka som ett ekonomiskt incitament och att den som försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd, genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet, inte fullt ut ska få samma förmåner som andra personer som omfattas av lagen. Det krävs därför av en utlänning att han eller hon i möjligaste mån försöker skaffa fram handlingar som kan styrka identiteten.

Mot bakgrund av syftet med bestämmelsen och det förhållandet att det är den asylsökande som har bevisbördan för sin identitet anser kammarrätten att det skulle leda till orimliga konsekvenser att inte kräva att den asylsökande presenterar underlag för sådana utredningsåtgärder som hen säger att hen vidtagit (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 9 oktober 2019 i mål nr 2903-19).

har inte lämnat in något underlag till stöd för att han haft kontakt med ambassaden eller vidtagit andra åtgärder för att försöka få tag på en identitetshandling.

Kammarrätten anser att det är utrett att inte gjort tillräckligt för att medverka till att klarlägga sin identitet. Det står även klart att detta försvårat utredningen i ärendet om uppehållstillstånd. Det förhållandet att uppgett sig vara villig att svara på frågor om sin identitet samt att han har vänner som kan intyga vem han är medför ingen annan bedömning. Mot denna bakgrund har Migrationsverket haft rätt att sätta ned dagersättning. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

kammarrättslagman
ordförande

tf. kammarrättsråd

tf. kammarrättsassessor
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2018-12-07
Meddelad i Härnösand

Mål nr
4517-17 E

KLAGANDE

MOTPART

Migrationsverket
Mottagningsenheten i Sundsvall
Box 816
851 23 Sundsvall

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut den 4 september 2017, dnr 50331148

SAKEN

Beslut om nedsättning av dagersättning enligt lagen (1994:134) om mottagande av asylsökande m.fl., LMA

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver Migrationsverkets beslut om att sätta ned dagersättning till 47 kr fr.o.m. den 11 september 2017.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Den 4 september 2017 beslutade Migrationsverket att sätta ned dagersättning till 47 kr fr.o.m. den 11 september 2017. Beslutet motiverades med att inte lämnat in handlingar som klarlägger hans identitet senast den 28 juli 2017 och att han därmed försvårat utredningen av Migrationsverkets ärende om uppehållstillstånd.

överklagar beslutet och anför i huvudsak att han har försökt få fram uppgifter för att fastställa sin identitet. Vid kontakt med ambassaden har man svarat att man inte hjälper till med detta. Ambassaden kunde bara utfärda pass men det gick inte då han inte hade någon legitimation. Det inte varit möjligt att få fram handlingar som klarlägger hans identitet men han har flera vänner som kan intyga vem han är. Han är också villig att medverka till att fastställa sitt språk.

Migrationsverket motsätter sig bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser m.m.

En utlänning som saknar egna medel kan ha rätt till bistånd för sin dagliga livsföring (dagersättning) (17 § LMA).

Dagersättning får sättas ned för en utlänning som fyllt 18 år om han eller hon

1. utan giltigt skäl vägrar att delta i verksamhet,
2. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet, eller
3. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan.

Nedsättning enligt första stycket får dock inte avse den del av ersättningen som är avsedd att täcka utgifter för utlänningens egen mathållning (10 § LMA).

Av lagförarbetena framgår att tillämpningen av bestämmelsen förutsätter att det kan konstateras bristande medverkan från utlänningens sida som försvårar ärendet om uppehållstillstånd. Det kan till exempel föreligga i de fall det framstår som uppenbart att personen i fråga inte talar sanning om det förhållandet att han eller hon saknar pass eller annan identitetshandling. Det kan också vara fråga om att utlänningen inte är villig att medverka till åtgärder som skulle kunna medföra att hans eller hennes identitet klarläggs. Nedsättning bör enbart användas när den enskilde råder över orsakerna till svårigheterna att klarlägga identiteten. Utlänningen kan exempelvis utan godtagbara skäl, trots upprepade uppmaningar om att försöka nyttja de möjligheter som står till buds i detta hänseende, underlåta att försöka skaffa fram identitetshandlingar. Ersättningen bör således inte kunna sättas ned för en person som på grund av förhållanden i hemlandet inte har möjlighet att få fram några dokument som styrker identiteten, men som ändå efter bästa förmåga försöker bistå myndigheterna vid klarläggandet av identiteten. Det går även att försöka klarlägga identiteten genom att ställa olika typer av kunskapsfrågor till den asylsökande om exempelvis familjeförhållande, geografi, religion och statsskick. (Prop. 2003/04:50 s. 42-43 och 80)

Vidare får det anses åligga Migrationsverket att visa att det finns förutsättningar för nedsättning av dagersättningen (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 28 mars 2017 i mål nummer 3084-16).

Utredningen i målet

Av Migrationsverkets utredning framkommer bl.a. följande. Den 29 juni 2017 fick i uppdrag att lämna in identitetshandlingar i form av en tazkira i original alternativt en annan handling som kan styrka hans iden-

titet. Handlingarna skulle lämnas in senast den 28 juli 2017.
fick vid tillfället muntlig information om att dagersättningen kan komma att minskas om han inte lämnar in handlingarna inom angiven tid och inte heller kan ge en tillräcklig förklaring till varför de inte lämnats in.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om har medverkat till att inte klarlägga sin identitet.

Av utredningen i målet framgår att fått i uppdrag att lämna in olika identitetshandlingar senast den 28 juli 2017. Han har uppgett att han försökt genom ambassaden men att han inte får någon hjälp därifrån.

har också uppgett att han vill bidra till att hans identitet klarläggs på andra sätt än att lämna in identitetshandlingar. Migrationsverket har dock inte bemött detta. Det saknas uppgifter som visar att Migrationsverket försökt att klarlägga identitet på andra sätt, såsom att ställa personliga frågor och kunskapsfrågor under ett inplanerat samtal. Vidare framgår inte heller av utredningen i målet att på olika sätt brustit i sin vilja att vara behjälplig under utredningen. Migrationsverket har därmed inte visat att det finns förutsättningar för nedsättning av dagersättning. Överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03).

rådman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien .

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.